

DECIZIE

25 aprilie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu
Judecătorii: Dumitru Visternicean, Galina Stratulat
Iuliana Oprea, Dumitru Mardari

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pangeneral”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Pangeneral” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea sumei, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Pangeneral” și menținută hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 20 aprilie 2016,

c o n s t a ț ă

La 01 iunie 2015, SRL „Pangeneral” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Moldasig” cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 05 martie 2014, între SA „Moldasig”, în calitate de asigurator și SRL „Pangeneral”, în calitate de asigurat a fost încheiat contractul de asigurare facultativă „Auto Casco” nr. ACA 2014-318, fiind achitată prima de asigurare în sumă de 1 248 euro.

Potrivit contractului menționat, i-a fost eliberată polița seria ACA/14-1 nr. 318 privind asigurarea autovehiculelor, pe termen de 12 luni, având ca obiect automobilul de model „Cadillac Escalade”, nr./î XXXXX, valabil pe teritoriul Republicii Moldova, țările CSI și Europei, Turciei, cu excepția zonelor de conflict militar.

Menționează reclamanta că, la 09 februarie 2015, la automobilul asigurat, care a fost parcat în preajma centrului comercial „Atrium”, s-a depistat că oglinda retrovizorie din partea dreaptă a fost deteriorată, despre cazul dat fiind anunțat Inspectoratul de poliție Râșcani. Potrivit scrisorii șefului Inspectoratului de poliție Râșcani al Direcției de poliție mun. Chișinău, colonel de poliție, Lilian Pascaru, nr. de ieșire 2747 din 16 februarie 2015, adresate administratorului SRL „Pangeneral”, careva persoane vinovate de deteriorarea autoturismului nu au fost stabilite.

La data de 10 februarie 2015, în temeiul prevederilor art. 1327 Cod civil, administratorul SRL „Pangeneral”, Cebanu Vadim, a adresat SA „Moldasig” o cerere

privind stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, fiind deschis în acest sens dosarul de daune nr. D-Casco-14-954, însă la 27 februarie 2015 a recepționat scrisoarea nr. 831 din 17 februarie 2015 prin care asiguratorul SA „Moldasig” i-a refuzat în achitarea despăgubirii de asigurare din cauza neefectuării reviziei tehnice a mijlocului de transport în modul stabilit.

Sușține recurenta că, pentru schimbul piesei deteriorate a achitat suma de 11 799 lei, fapt confirmat prin bonul de plată din 17 februarie 2015 și solicită încasarea de la pârât a acestei sume cu compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătoria Grigoriopol din 20 aprilie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017, apelul declarat de către SRL „Pangeneral” a fost respins și menținută hotărârea Judecătoria Grigoriopol din 20 aprilie 2016.

La 14 decembrie 2017, SRL „Pangeneral” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017 și hotărârii Judecătoria Grigoriopol din 20 aprilie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului, SRL „Pangeneral” a invocat că, instanțele ierarhic inferioare eronat au soluționat pricina, fără a da o apreciere corectă probelor anexate la dosar, care confirmă că revizia tehnică la automobilul de model „Cadillac Escalade”, nr./î XXXXX a fost efectuată la 24 februarie 2014, cazul asigurat survenind la data de 09 februarie 2015, adică până la expirarea termenului de valabilitate a raportului de verificare tehnică a vehiculului.

Mai indică recurenta că, instanțele de judecată eronat au conchis asupra faptului că asiguratul nu a înștiințat despre accident asiguratorul în termen de 72 de ore de la producerea cazului asigurat, or, materialele dosarului conțin probe că administratorul SRL „Pangeneral”, la data de 10 februarie 2015 s-a adresat față de SA „Moldasig” cu cerere privind stabilirea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare, fiind deschis în acest sens dosarul de daune nr. D-Casco-14-954.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017 a fost expediată în adresa recurentului la 12 septembrie 2017 (f.d. 98), însă nu se conțin date despre momentul recepționării acesteia. Iar recurentul indică că a făcut cunoștință cu decizia recurată la 19 octombrie 2017.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către SRL „Pangeneral” la 14 decembrie 2017 se consideră depus în termenul prevăzut de lege.

La 25 ianuarie 2018, SA „Moldasig” a depus referință la recursul declarat, în care a invocat caracterul neântemeiat al acestuia, solicitând respingerea recursului și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017 și hotărârii Judecătoria Grigoriopol din 20 aprilie 2016.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 28 februarie 2018 recursul declarat de către SRL „Pangeneral” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, prezentul recurs se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat și obiecțiile expuse în referință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă că, între SRL „Pangeneral”, în calitate de asigurat, și SA „Moldasig”, în calitate de asigurator, a fost încheiat contractul de asigurare facultativă „Auto Casco” nr. ACA/2014-318 din 05 martie 2014, având ca obiect automobilul de model „Cadillac Escalade”, nr./î XXXXX.

În temeiul contractului menționat, asiguratului i-a fost eliberată polița seria ACA/14-1 nr. 318 privind asigurarea autovehiculelor pe un termen de 12 luni, valabil pe teritoriul Republicii Moldova, țările CSI și Europei, Turciei, cu excepția zonelor de conflict militar.

De asemenea, în cadrul examinării cauzei, s-a stabilit faptul producerii cazului asigurat la 09 februarie 2015, și anume implicarea autoturismului de model „Cadillac Escalade”, nr./î XXXXX într-un accident, în urma căruia a fost deteriorată oglinda retrovizorie din partea dreaptă.

Din comunicarea șefului Inspectoratului de poliție Râșcani al Direcției de poliție mun. Chișinău, colonel de poliție, Lilian Pascaru, nr. de ieșire 2747 din 16 februarie 2015, adresată administratorului recurentului-reclamant SRL „Pangeneral”, Cebanu Vadim, rezultă că careva persoane ce se fac vinovate în deteriorarea automobilului nu au fost stabilite.

Potrivit p. 4.1.1 din contractul de asigurare facultativă „Auto Casco” nr. ACA/2014-318 din 05 martie 2014, drept risc asigurat constituie deteriorarea sau distrugerea autoturismului asigurat în urma acțiunilor ilegale ale persoanelor terțe.

Prin extrasul-confirmare din dosarul de daune nr. D/CASCO/15-156 din 10 februarie 2015, se confirmă faptul că administratorul asiguratului SRL „Pangeneral”, Cebanu Vadim, s-a adresat la asigurator SA „Moldasig” în urma cazului de asigurare produs la 09 februarie 2015.

Potrivit informației oferite de agentul economic care prestează servicii auto și reparații auto SRL „Cortamcol” costul schimbului piesei deteriorate, și anume oglinzii retrovizorie din partea dreaptă la autoturismul de model „Cadillac Escalade”, nr./î XXXXX, constituie suma de 11 799 lei.

Prin prezenta acțiune SRL „Pangeneral” solicită încasarea de la SA „Moldasig”, cu care are încheiat contractul de asigurare facultativă „Auto Casco”, a despăgubirii de asigurare, ce a survenit în urma producerii cazului asigurat – accidentul din 09 februarie 2015.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție accentuează că argumentul principal invocat atât de către asiguratorul SA „Moldasig”, cât și de instanțele ierarhic inferioare în respingerea acțiunii se referă la încălcarea de către asigurat a condițiilor contractului de asigurare facultativă „Auto Casco” nr. ACA/2014-318 din 05 martie 2014, și anume p. 4.2.7, care prevede că nu constituie caz asigurat și asiguratorul nu achită despăgubirea de asigurare în urma evenimentelor apărute în rezultatul încălcării regulilor de exploatare a mijloacelor de transport de către asigurat sau de către persoana admisă la conducerea mijlocului de transport asigurat, inclusiv: utilizarea mijlocului de transport cu neexecutarea reviziei tehnice a mijlocului de transport în modul stabilit.

Această clauză a fost prevăzută în contractul de asigurare facultativă drept o condiție de refuz în achitarea despăgubirii de asigurare în cazul în care asiguratul la momentul producerii evenimentului asigurat nu dispunea de revizia tehnică valabilă a autoturismului asigurat.

Conform p. 24 din Regulile de inspecție tehnică periodică a autovehiculelor și remorcilor acestora, aprobate prin Hotărârea Guvernului cu privire la reorganizarea Sistemului informațional automatizat de către „Automobilul” în Registrul de stat al transporturilor și introducerea testării a autovehiculelor și remorcilor acestora nr. 1047 din 08 noiembrie 1999, pentru autovehiculele antrenate la transportul călătorilor (pasagerilor) în folos public, autovehiculele destinate instruirii și cele implicate în transportarea mărfurilor periculoase, inspecția tehnică periodică obligatorie se va efectua o dată la 6 luni, iar pentru celelalte unități de transport, inspecția tehnică periodică obligatorie se va efectua o dată la 12 luni.

După cum rezultă din raportul de verificare tehnică a vehiculului nr. 0050220, eliberat de către stația de testare SRL „East-Test”, plata pentru testarea tehnică a automobilului de model „Cadillac Escalade”, nr/î XXXXX și încasările în fondul rutier au fost efectuate la 07 februarie 2014, iar asigurarea răspunderii civile – la 24 februarie 2014. Tot la 24 februarie 2014 a fost întocmit raportul în cauză (f.d. 21). De asemenea, înscrisul dat mai conține mențiunea la categoria „defecțiuni tehnice și neajunsuri depistate” duplicat valabil până la 06 februarie 2015.

Instanțele ierarhic inferioare au conchis în circumstanțele date că perioada de 12 luni de valabilitate a reviziei tehnice a automobilului urmează să fie calculată din data achitării plății pentru testare – 07 februarie 2014, nestabilind în cadrul examinării cauzei când de fapt a fost efectuată revizia tehnică a automobilului – la data achitării plății pentru testare și încasării în fondul rutier – 07 februarie 2014 sau la data asigurării răspunderii civile și întocmirii raportului de verificare tehnică a vehiculului – 24 februarie 2014. Or, în cazul de față nu este clar momentul efectuării reviziei tehnice a autoturismului de model „Cadillac Escalade”, nr/î XXXXX implicat în accidentul din 09 februarie 2015.

Iar, în condițiile în care recurentul-reclamant pretinde că la data de 09 februarie 2015 era valabil raportul de verificare tehnică a vehiculului nr. 0050220 din 24 februarie 2014, pe când intimatul-pârât SA „Moldasig” refuză achitarea despăgubirii de asigurare anume din motivul că autoturismul în cauză nu avea la data accidentului revizia tehnică valabilă, și ținând cont de faptul că raportul de verificare tehnică prezentat la materialele

dosarului nu relevă cu certitudine faptul dacă la data survenirii cazului asigurat (09 februarie 2015), recurentul-reclamant SRL „Pangeneral” a beneficiat de revizie tehnică la autoturismul de model „Cadillac Escalade”, nr./î XXXXX implicat în accident, în urma căruia a fost deteriorată oglinda retrovizorie din partea dreaptă, instanța de recurs apreciază ca fiind prematură și neprobată în mod suficient concluzia instanțelor ierarhic inferioare de respingere a acțiunii.

Afară de aceasta, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că intimata-pârâtă SA „Moldasig” a refuzat achitarea despăgubirii de asigurare în temeiul p. 4.2.7 din contractul de asigurare, care prevede că nu se consideră caz asigurat și asigurătorul nu achită despăgubirea de asigurare în urma evenimentelor apărute în rezultatul încălcării regulilor de exploatare a mijloacelor de transport de către asigurat sau de către persoana admisă la conducerea mijlocului de transport asigurat, inclusiv neexecutarea reviziei tehnice a mijlocului de transport în modul stabilit. Totodată, cazul care se pretinde asigurat - accidentul din 09 februarie 2015 constă în deteriorarea de către persoane necunoscute a mecanismului de funcționare a oglinzii retrovizorie din partea dreaptă a automobilului care se afla la parcare. În acest caz, instanțele urmau să se expună în privința dacă acest eveniment a apărut în rezultatul neexecutării reviziei tehnice a mijlocului de transport, după cum prevede p. 4.2.7 din contractul de asigurare facultativă „Auto Casco” nr. ACA/2014-318 din 05 martie 2014.

Astfel, în situația respectivei omisiuni, când la faza actuală de examinare a cauzei instanța de recurs nu poate stabili cu certitudine dacă la momentul survenirii cazului asigurat autoturismul de model „Cadillac Escalade”, nr./î XXXXX beneficia de revizie tehnică și având în vedere faptul neexpunerii de către instanțele ierarhic inferioare în privința aplicării clauzei contractuale prevăzute în p. 4.2.7 din contractul de asigurare facultativă „Auto Casco” nr. ACA/2014-318 din 05 martie 2014, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează asupra necesității reexaminării fondului pricinii și remiterii acesteia spre rejudecare în instanța de apel, or, erorile menționate nu pot fi corectate în ordine de recurs.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că s-a constatat într-o manieră certă aprecierea arbitrară de către instanțele ierarhic inferioare a probelor din dosar, omisiune care nu poate fi corectată de către instanța de recurs în cadrul examinării pricinii în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL „Pangeneral”, a casa integral decizia Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017, cu restituirea pricinii spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și reexaminând pricina, să emită o decizie legală și întemeiată, respectând dreptul garantat al părților la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Pangeneral”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 01 august 2017 în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Pangeneral” împotriva Societății pe Acțiuni „Moldasig” cu privire la încasarea sumei, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Dumitru Visternicean

Galina Stratulat

Iuliana Oprea

Dumitru Mardari